

Čís. 8894.

Ujednaly-li strany za sporu mimosoudní smír, žalobce však přes to nevzal žalobu zpět, může žalovaný čelit žalobě hmotněprávní obranou zániku žalobního nároku smírem a jest na soudu, by i o této obraně rozhodl v rozsudku. Zastavití proto spor usnesením není přípustno.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1929, R I 242/29.)

Žalobu o uznání práva a o vydání prohlášení procesní soud prvního stupně zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a zastavil další sporné řízení.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

Důvody:

Prvý soud zamítl rozsudkem žalobu, ježto smírem, který strany ujednaly za sporu, zanikl důvod vydržení, o nějž jediné byla žaloba opřena. Odvolací soud po ústním odvolacím jednání zrušil usnesením napadený rozsudek a zastavil další sporné řízení. Pojem zastavení řízení jest civilnímu soudnímu řádu znám v případě § 239 třetí odstavec c. ř. s. Kromě toho o zastavení řízení mluvil též zákon ze dne 18. dubna 1869, čís. 44 ř. zák. při řízení o kompetenčních konfliktech. Jinak však civilní soudní řád neobsahuje předpisu, že by bylo řízení zastavití soudním usnesením, dojde-li k mimosoudnímu smíru. Podle předpisů civilního soudního řádu lze zahájenou rozepři ukončiti buď zpětvzetím žaloby podle § 237 c. ř. s. nebo smírem soudním (§ 204 a násl. c. ř. s.) nebo pravoplatným rozhodnutím. K soudnímu smíru se požaduje, by byl o něm sepsán protokol. Do pojmu smíru jest, jak z § 205 c. ř. s. plyne, zahrnuto jakékoli smírné vyřízení právní rozepře, kteréž nemusí býti vždy totožné s narovnáním po rozumu § 1380 obč. zák. Ujednají-li však strany za sporu mimosoudní smír, který nebyl zapsán do soudního protokolu, a nevezme-li po té při dalším jednání žalobce žalobu zpět, jest věc prostě ta, že druhá strana může se nyní proti žalobnímu nároku brániti novou hmotněprávní námitkou, k níž jest podle § 406 c. ř. s. přihlížeti, totiž, že žalobní nárok mimosoudním smírem zanikl. Spor jest pak rozhodnouti rozsudkem, v jehož důvodech se bude soud obíratí touto námitkou stejně jako kteroukoli jinou obranou žalovaného, v hmotném právu spočívající. Jak mimo jiné v rozhodnutí čís. 7783 a zejména 8537 sb. n. s. bylo dovozeno, nepatří námitka, že došlo k mimosoudnímu smíru, mezi t. zv. »exceptiones fori declinatoriae«. Odvolací soud vyřídil odvolání nesprávně, zvoliv na místo rozsudku formu pouhého usnesení, v němž pak učinil, přihlížeje k hmotněprávní námitce, opatření civilním soudním řádem neuznané a tudíž nepřípustné.

Čís. 8895.

Postupem pohledávek postupitele za třetí osobou k zajištění pohledávek postupníka za postupitelem zůstaly pohledávky postupníka za